

Stichting Nowhere

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 530.000

Over de instelling

Stichting Nowhere (hierna: Poetry Circle), ontwikkelinstellingen, Amsterdam

Stichting Nowhere is een productiehuis in Amsterdam-Oost. Nowhere organiseert activiteiten op het gebied van *spoken word*. Dit doet ze onder de noemer van Poetry Circle, een landelijk programma dat door middel van workshops, podiumavonden, presentaties, producties en makertrajecten het genre *spoken word* wil ontwikkelen. De organisatie heeft negen 'Circles' door heel Nederland, waar volgens het principe van '*each one teach one*' kennis en ervaringen worden gedeeld. De instelling beoogt excellente talenten via ontwikkeltrajecten te laten doorstromen naar het veld. Daarvoor heeft zij verschillende trajecten ingericht, variërend in duur en intensiteit. Het uiteindelijke doel is de *spoken word*-artiest de middelen te geven om een autonome werkpraktijk op te zetten.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.47 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Nowhere geen subsidie toe te kennen.

Vanwege onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie algemene beoordelingscriteria zijn de laatste twee criteria, conform het beoordelingskader van de raad, niet beoordeeld.

Beoordeling

De raad beschouwt *spoken word* als belangrijk genre dat ondergerepresenteerde makers een stem kan geven. In de aanvraag en de toelichting op de begroting kan de raad de activiteiten van Nowhere en Poetry Circle moeilijk scheiden, waardoor diffuus blijft welk deel van het budget aan de ontwikkelfunctie besteed zal worden. Ook is onduidelijk wat de inhoudelijke begeleiding van makers inhoudt. Veel zal worden uitbesteed aan de landelijke partners van de instelling. Dat op jaarbasis slechts twee makers begeleid worden op weg naar een eigen productie, vindt de raad te beperkt. Ook het aantal samenwerkingen met sociaalmaatschappelijke partners is bescheiden. Ten slotte staat de raad afwijzend tegenover het

hanteren van een leeftijdsgrens van maximaal 45 jaar in het doelgroepenbeleid ten aanzien van makers en coaches.

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Poetry Circle werd in 2005 opgericht als eenmalige serie workshops in productiehuis Nowhere in Amsterdam. Sindsdien is de instelling gestaag doorgroeid naar een landelijk platform voor de talentontwikkeling van jonge spoken word-artiesten. Intussen hebben negen steden hun eigen Poetry Circle. Naast Amsterdam zijn dat Den Haag, Rotterdam, Eindhoven, Nijmegen, Haarlem, Tilburg, Zwolle en Leeuwarden. Hier worden verschillende soorten programma's gepresenteerd, van instapcursussen om startende woordkunstenaars te laten kennismaken met het genre, tot 'Full Circle'-trajecten voor podiumdichters die de stap willen zetten naar een professionele maakpraktijk. Daarnaast werkt Poetry Circle als productiehuis en organisator van allerlei op zichzelf staande spoken word-activiteiten, zoals 'Circle Sessions' en optredens-in-opdracht. Omdat spoken word-artiesten het vak het beste leren door het veel te doen, rekent Poetry Circle deze podiumpresentaties ook tot talentontwikkeling.

In de aanvraag lopen de activiteiten van Nowhere en Poetry Circle door elkaar heen, wat leidt tot onduidelijkheid in de bedrijfsvoering. Het blijft met name diffuus welk budget voor de ontwikkeling van spoken word is bestemd. In de toelichting op de begroting wordt onder de lasten alleen het programmateam van Poetry Circle gealloceerd.

De laatste twee jaar is de belangstelling voor spoken word exponentieel toegenomen, schrijft de instelling in de aanvraag. Haar talentontwikkelingsprogramma werd uitgebreid van zes naar negen steden; het aantal aanmeldingen steeg in het jaar 2022 met 60 procent tot 250. De organisatie groeide mee van een kleine naar een middelgrote instelling, wat gepaard ging met groeipijnen, aldus Poetry Circle. De raad waardeert deze zelfkritiek en onderschrijft de noodzaak iets te veranderen in de bedrijfsvoering. De vraag is wel of toetreding tot de Culturele basisinfrastructuur (BIS) nu een logische vervolgstap is.

Poetry Circle heeft een methode van talentontwikkeling uitgedacht die stapsgewijs voert van kennismaken naar excelleren. Een flink deel van de artistiek-inhoudelijke begeleiding wordt uitbesteed aan externe coaches. Het opleiden van de coaches zelf ziet de instelling als essentiële schakel voor de ontwikkeling van het genre spoken word. Ook voor de coördinatoren, die de Poetry Circles helpen opzetten, zijn er aparte trainingen.

De raad ziet dat Poetry Circle zodoende een indrukwekkende organisatie heeft opgetuigd die een groot aantal activiteiten organiseert. Wel meent hij dat de makers zelf bij al deze bedrijvigheid tussen wal en schip dreigen te

vallen. Over de inhoudelijke begeleiding komt hij in de aanvraag weinig aan de weet. Er worden geen namen genoemd van begeleiders en coaches. Om de artistieke kwaliteit te bewaken, hanteert de instelling een document met 'Poëtische Principes', maar de aanvraag geeft de raad geen inzicht in deze principes.

In de komende subsidieperiode wil Poetry Circle met twee nieuwe activiteiten starten. In diverse 'Werkplaatsen' zullen professionele spoken word-artiesten de kans krijgen zich 'onder eigen voorwaarden' te ontwikkelen. De rol van Poetry Circle hierbij is die van mentor, de partners in het land zorgen voor de inhoudelijke begeleiding. Verder zullen jaarlijks twee makers budget, studioruimte en coaching krijgen bij het maken van hun eerste eigen productie. Alles bij elkaar vindt de raad dit een magere output voor een instelling die ambieert een voortrekkersrol te spelen in de landelijke keten van spoken word-instellingen.

Maatschappelijke betekenis

'De oorsprong van de spoken word-traditie gaat over verzet en het bevragen van de status quo', schrijft Poetry Circle in de aanvraag. Nog altijd is dit een bij uitstek geëngageerd literair genre, dat beoefenaars de kans geeft de stem te verheffen, protest aan te tekenen, verzet te plegen en een plek op te eisen. De raad ziet spoken word als een emanciperend genre, dat bijdraagt aan een gevoel van erkenning bij groepen die ondergerepresenteerd zijn in de cultuursector, en daarmee aan de versteviging van het sociale weefsel. Om die reden heeft Poetry Circle een grote maatschappelijke betekenis.

Elke stad verdient een Poetry Circle, stelt de instelling, en daarom gaat zij in de komende subsidieperiode meer langdurige en structurele samenwerkingen aan. Er is ook sprake van internationale uitwisseling, maar er wordt niet benoemd met wie of met welke organisaties.

Samenwerkingsverbanden met instellingen uit andere sectoren zijn er niet. Op het gebied van educatie sluiten makers van Poetry Circle jaarlijks aan bij het Columnfestival in Amsterdam, waar tweeduizend scholieren een column schrijven over hun welbevinden. De instelling levert input voor workshops op enkele tientallen scholen in de hoofdstad. De raad vindt het aantal samenwerkingen in het sociaalmaatschappelijke domein al met al bescheiden, in aanmerking genomen dat spoken word bij uitstek een genre is dat jonge mensen aanspreekt.

Poetry Circle leeft de Code Diversiteit & Inclusie goed na, zowel op het vlak van makers en programma als van eventuele partners. Ten aanzien van het eigen personeel zijn er nog lacunes, schrijft de instelling. Om dit te verbeteren is een duidelijk actieplan omschreven. De toepassing van de code wordt jaarlijks gemonitord met een beleidsscan en een werkgeversscan.

Ook gaat Poetry Circle uitgebreid in op de toepassing van de kernwaarden van de Fair Practice Code. De instelling wil zich bij het begin van de komende subsidieperiode aansluiten bij een regeling voor fair pay. Zij wil de richtlijnen secundaire arbeidsvoorwaarden evalueren, de tarieven voor freelancers opnieuw bepalen met de richtlijn voor optredende auteurs en een gedragscode ontwikkelen voor alle programma's. Sociale veiligheid is een belangrijk issue binnen de organisatie, die de afgelopen subsidieperiode overbelast dreigde te raken. Daarom wil Poetry Circle nieuwe collega's gaan aantrekken voor productie, beheer, communicatie en fondsenwerving.

Toegankelijkheid

De programma's van Poetry Circle zijn laagdrempelig en voor iedereen bereikbaar, schrijft de instelling. Deelnemers aan de activiteiten hoeven geen kunstvakopleiding te hebben gevolgd. Wel stelt de instelling nadrukkelijk in haar definiëring van de doelgroepen een leeftijdsgrens van 45 jaar voor de makers en de coaches. Ook het beoogde publiek is jong, met een maximumleeftijd van veertig jaar. Dit bevreedt de raad, aangezien de overige criteria – divers, op zoek naar nieuwe verhalen, nieuwsgierig – niet voorbehouden zijn aan de jeugd.

Met dank aan de negen partners heeft Poetry Circle een breed bereik door het land, al is het jammer dat de provincies Zeeland, Limburg, Groningen, Flevoland en Utrecht het nog zonder eigen 'Circle' moeten doen. Voor de doorstroom van makers wordt er samengewerkt met een groot aantal instellingen die vooral gesitueerd zijn in Amsterdam en omstreken. Hier mist de raad juist aansluiting met de regionale 'Circles'.

Het communicatiebeleid van de instelling is gericht op makers en op het ontsluiten van kennis. Het publiekaspect blijft onderbelicht. Wat de diversiteit van het publiek betreft, focust Poetry Circle op inclusief taalgebruik in al haar uitingen. De toegankelijkheid van het eigen gebouw zal worden verbeterd met het oog op rolstoelgebruikers en neurodivers publiek. Of bij de negen partners ook beleid wordt ontwikkeld ter verbetering van de toegankelijkheid is onduidelijk.

Bedrijfsmatige gezondheid

Niet beoordeeld gezien de onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie beoordelingscriteria.

Geografische spreiding

Niet beoordeeld gezien de onvoldoende kwaliteit op (een of meerdere van) de eerste drie beoordelingscriteria.